

Tehniški dan: Izdelovanje preprostih glasbil

Prvo vzgojno-izobraževalno obdobje - 3.razred

CŠOD Fara

Fara 3, 1336 Kostel

fara@csod.si

DARJA KLARIČ

Pripomočki za delo

Za izvedbo tehniškega dne boš potreboval/a naslednje pripomočke:

- odpadni material (škafle, plastične in kovinske posode)
- papir različnih barv
- karton
- podolgovat kos lesa
- dolge vijake
- balon
- vrvice
- orodja za oblikovanje papirja in lesa
- lepilo, barvni lepilni trak
- barve

Navodilo za delo

V nadaljevanju bodo sledili diapozitivi z besedilom in slike z nalogami za delo.

Vedno pozorno preberi besedilo, nato pa se loti dela. Pri delu si previden.

Naloge lahko zahtevajo:

- pomoč odraslega
- malo potrpežljivosti in vztrajnosti
- fotografiranje
- odpiranje povezav na youtubu
- veliko dobre volje

Na koncu boš izdelke fotografiral s telefonom in jih po e-pošti ali MMS poslal učitelju.

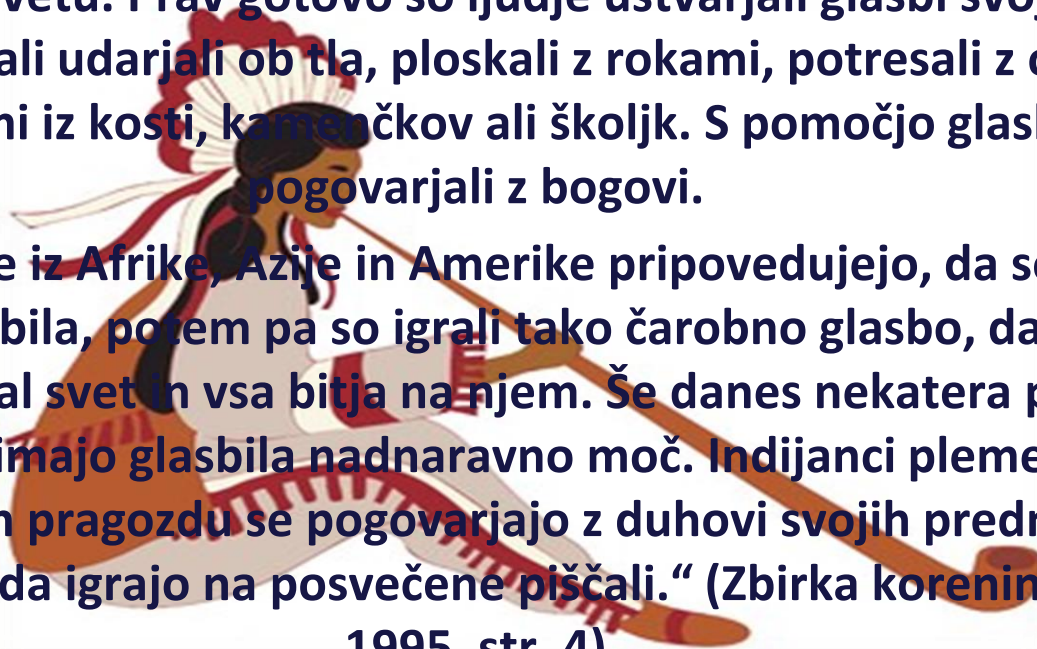
„ZGODOVINA GLASBE“

„Pred davnimi, davnimi časi je bil le veter, ki je vršal skozi gosto trsje. Potem so se ljudje naučili uporabljati ogenj.

Na ognjišču so ga vzdrževali tako, da so ga podpihovali skozi urezan trs.

Nemara je pred približno štirideset tisoč leti prav takole nastala prva PIŠČAL na tem svetu. Prav gotovo so ljudje ustvarjali glasbi svojimi telesi: v ritmu so s stopali udarjali ob tla, ploskali z rokami, potresali z ogrlicami in zapestnicami iz kosti, kamenčkov ali školjk. S pomočjo glasbe so se pogovarjali z bogovi.

Mnoge bajke iz Afrike, Azije in Amerike pripovedujejo, da so bogovi ustvarili glasbila, potem pa so igrali tako čarobno glasbo, da je iz teh zvokov nastal svet in vsa bitja na njem. Še danes nekatera plemena verjamejo, da imajo glasbila nadnaravno moč. Indijanci plemena Xingu v Amazonskem pragozdu se pogovarjajo z duhovi svojih prednikov in z bogovi tako, da igrajo na posvečene piščali.“ (Zbirka korenine znanja, 1995, str. 4)

1. naloga

RAZISKOVANJE

Pojdi ven (ne daleč od hiše/stanovanja) in v bližini poišči nekaj, kar bi lahko uporabil kot stvar, ki oddaja nekakšen zvok.

Z njim poskusi ustvariti ritem.

Lahko se posnameš in posnetek pošlješ učiteljici.

GLASBILA

Nekoč so ljudje igrali tako, da so pihali v školjke, kosti, rogove, kasneje so napenjali kože, izrezovali les in napenjali strune.

2. naloga

LJUDSKA GLASBILA

Na spodnji povezavi si oglej zanimivo predstavitev ljudskih glasbil.

<https://www.youtube.com/watch?v=rXrvgOgejbl&t=14s>

**Katero glasbilo ti je bilo
najbolj všeč?**

Nariši ga, fotografiraj in pošlji
fotografijo učiteljici.

Upam, da si spoznal/a kaj novega.

PA ZAČNIMO....

Glasbila so del naše kulture že vrsto let. Ob njihovih zvokih so se ljudje zabavali in sproščali. Tudi otroci zelo radi pojejo in plešejo, zato bomo združili zabavo in učenje ter izdelali nekaj svojih glasbil, ki nam bodo v zabavo in veselje.

3. naloga

IZDELAJ SVOJE GLASBILO

Na spodnjih diapozitivih imaš nekaj navodil za izdelavo različnih preprostih glasbil iz odpadnega materiala.

Izberi glasbilo in ga izdelaj.

1. glasbilo ROPOTULJE

- Prazne posodice oblepi z barvnim papirjem.
- Vanje natresi različne manjše stvari (riž, pesek, sponke, gumbe ali semena).
- Odprtine pokrij s trdo lepenko ali pa jih preprosto prelepi z lepilnim trakom.

2. glasbilo PLOČEVINAST BOBEN

1. FAZA

Okrasi zunanji obod škatle z barvnim papirjem in koščki samolepilnega traku. S samolepilnim trakom pritrdi okrasno vrvico na obe strani oboda.

2. FAZA

Odreži ustje balona. Balon napnemo prek odprtine škatle.

3. FAZA

S samolepilnim trakom ga prilepiš okoli škatle.

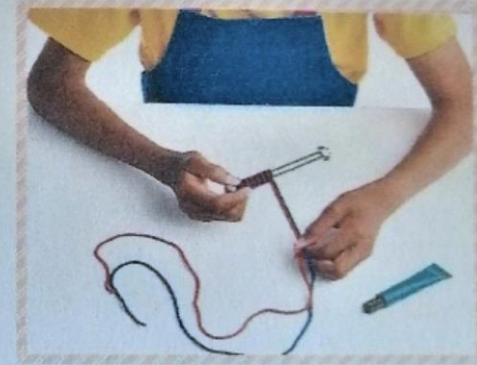

3. glasbilo TRIANGEL

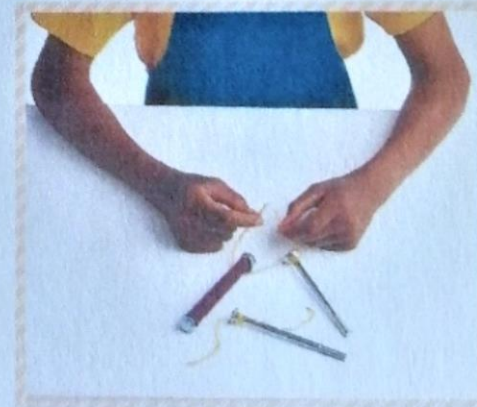
1. FAZA

Za ročaj ovij barvno volno na debeli vijak z matico. Konce vrvic prilepi na vijak.

2. FAZA

Okoli glavic srednjih vijakov ovij tanko vrvico in jo trdno zaveži. Na vsak konec ročaja priveži en vijak, vendar ohlapno, tako da visita iz njega.

3. FAZA

Ovij vrstico v navoje enega vijaka, kot vidiš na sliki. Vrstico trdno zaveži in jo prilepi na vijak.

4. FAZA

Na vrstico napelji glinasto koraldo ali dve kovinski matici. Prosti konec vrstice ovij okoli navojev obeh srednjih vijakov in jo prilepi.

5. FAZA

S tolkalcem udarjaš po vijakih.

4. glasbilo ZVON

1. FAZA

Na kos tanke vrvice napelji koraldo in na koncu zaveži voz. Prilepi vrstico na ošiljen del barvice.

2. FAZA

Samolepilni trak ovijaj okoli barvice toliko časa, da postane širši od luknje na dnu lončka. Barvico okraši s spiralo samolepilnega traku.

3. FAZA

Barvico potisni skozi luknjo v lončku. Tesno ovij gumico okoli barvice, nato pa ju potisni navzdol čisto do cvetličnega lončka.

5. glasbilo VISEČI ZVON

1. FAZA

Čim bolj pestro pobarvaj cvetlične lončke z vzorci in jih daj sušiti. Za vsak lonček odreži 75cm debele vrvice.

2. FAZA

Na enem koncu vrvico zaveži vozli. Napelji vrvico skozi luknjo v dnu lončka, kot vidiš na sliki.

3. FAZA

Lahko dodajaš lončke eden nad drugega, vmes so vozli, ki preprečijo, da lončki ne zdrsnejo drug na drugega.

6. glasbilo TAMTAM

1. FAZA

Položi lonček na bombažno tkanino in zariši okoli njega krog, nato pa še dva kroga vsakega za 2cm večjega. Izreži po obodu najširšega kroga.

Enako ponovi z drugim kosom tkanine.

2. FAZA

Prekrij lončka z barvnim papirjem in ju zlepi s samolepilnim trakom tako kot kaže slika.

4. FAZA

Zapogni narezani rob in ga zlepi s podlago.
V debelejši kolobar zvrtej, s svinčnikom, 16
enakomernih lukenj.

5. FAZA

Skozi luknje v obeh kolobarjih napelji
vrvico. Položi blago na lonček, zategni
vrvico in jo zaveži.
Enako stori z drugim lončkom.

6. FAZA

Napelji dolg kos vrvice skozi šiv na enem koncu lončka in spet nazaj, tako da cikcakasto vpleteš ves boben.

7. FAZA

Zategni vrvico okoli bobna in jo zavozlaj. Čez blago namaži lepilo in še enkrat zategni vrvico. Nato pusti da se posuši.

7. glasbilo KSILOFON

1. FAZA

Prekopiraj šablone za vse štiri dele okvirja na lepenko in jih izreži. Pobarvaj eno stran lepenke.

2. FAZA

Sestavi okvir, kot vidiš na sliki. Izreži dva klobučevinasta trakova, dolga 30cm in široka pol centimetra. Klobučevino prilepi na zgornji del daljših stranic.

3. FAZA

Barvice ošili tako, da bo vsaka naslednje
1cm krajša od prejšnje. Barvice zloži po
vrsti na okvir.

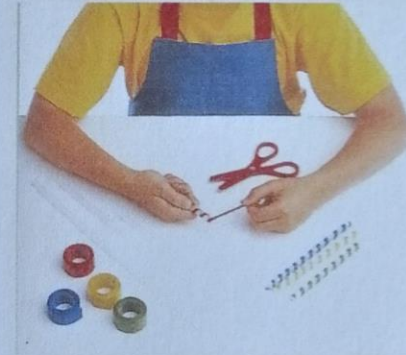

8. glasbilo PANOVA PIŠČAL

1. FAZA

Odreži 4cm cevi in nato še vsaj 11 kosov, od katerih je vsak 1cm daljši od prejšnjega. Okoli vsakega kosa spiralno ovij barvni trak.

2. FAZA

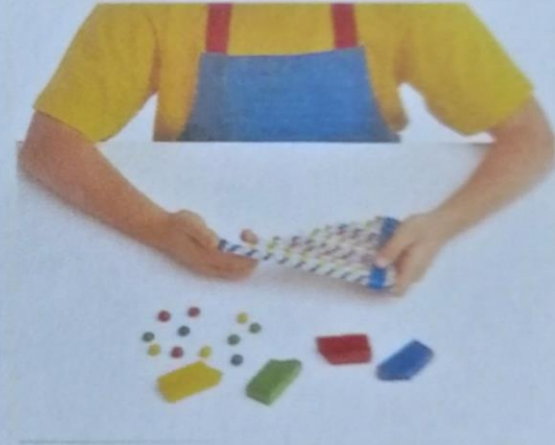
Zlepi cevi s samolepilnim trakom, kot vidiš na sliki. Prilepi trak iz blaga na kos lepenke in s tem pokrij samolepilni trak.

3. FAZA

Iz plastelina oblikuj toliko kroglic kolikor je cevi. Na konec vsake cevi potisni eno kroglico. Cev ne sme prepuščati zraka.

9. glasbilo BANJO

1. FAZA

Tik pod robom plastične posode naredi zarezo v obliki črke I. Dolga naj bo 3.5cm in široka 1,5cm. Tudi na drugi strani posode narediš enako.

2. FAZA

Po obeh zarezah zapogni plastiko navzven in potisni skozi kos lesa, kot vidiš na sliki. Z risalnimi žeblički pritrdi zavihke na les.

3. FAZA

Les in posodo pobarvaj. Barvo zmešaj z malo lepila, da se bo lepše in lažje prijela na plastično posodo. Pusti, da se posuši.

4. FAZA

KO se posuši, odreži ustje balona in ga razpni preko posode. S samolepilnim trakom ga prilepi na obod posode.

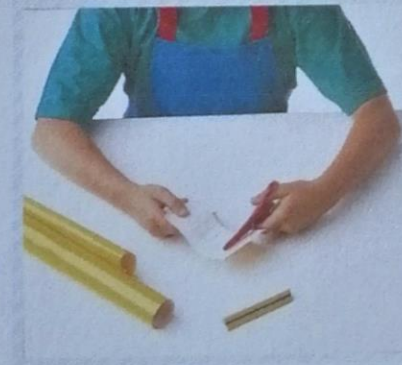
5. FAZA

V oba konca lesa navij štiri vijake, vendar ne do konca, tako da se dajo še vrteti.

6. FAZA

Izdelaj dve kobilici (primer je prikazan pri prejšnjem glasbilu). Ena naj bo dolga 3,5cm in druga 10cm

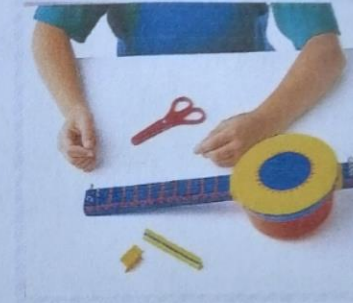

7. FAZA

Priveži dolg kos ribiške vrvice od vijaka na eni strani, do ustreznega vijaka na drugi strani. Odvečno vrvico odreži.

8. FAZA

Pod strune potisni kobilici, kot prikazuje slika. Strune zategneš tako, da vrliš vijake na zgornjem koncu bendža.

9. FAZA

Okrasi ga še z barvnimi trakovi. Zaveži jih na vijake.

10. glasbilo

ŠKATLASTA BRENKALA

1. FAZA

Prekrij škatle in pokrove z barvnim papirjem.

2. FAZA

Izberi obliko odprtine v pokrovu, jo nariši in izreži.

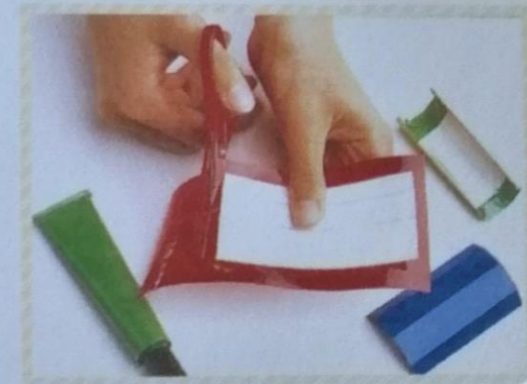
3. FAZA

Na barvni papir nariši glasbene znake in note. Izreži jih in nalepi na stranice in pokrove škatel.

4. FAZA

Izreži kos debele lepenke. Širok naj bo toliko, kot je široka posamezna škatlica, dolg pa 5cm. Prekrij ga z barvnim papirjem in ga po dolžini prepogni na pol.

5. FAZA

V prepognjeno lepenko naredi zareze.
Oba robova še enkrat zapogni po dolžini
in ju zlepi, da dobiš trikotno obliko.

6. FAZA

Prilepi kobilico na ustrezno mesto. Pri
okroglih škatlah naredi še zelo ploščato
kobilico in jo prilepi na obod škatle, kot
vidiš na sliki.

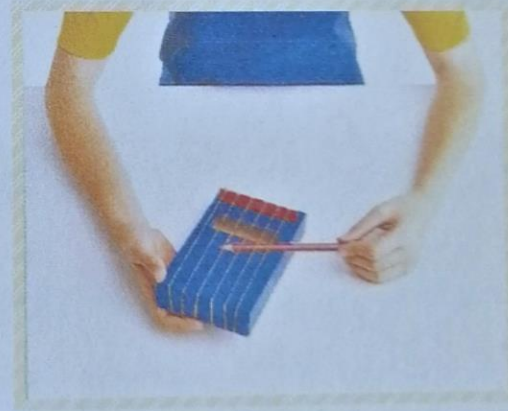

7. FAZA

Ko je lepilo na kobilici suho, napni gumice okoli škatle. Pod strune lahko potisneš barvico in z njo spreminjaš višino tona.

Bravo!

Imaš svoje unikatno glasbilo.

Hitro ga preizkusi.

4. naloga ZAIGRAJ....

Pri zadnji nalogi boš instrument preizkusil/a in z njim ustvarjal/a različne ritme.

Zapoj poznano pesem in se zraven spremljaj z novim glasbilom.

Prosi nekoga, da te posname in svoj posnetek pošlji učiteljici.

Prilagam povezavo za ljudsko pesem, s katero lahko predstaviš več različnih glasbil.

<https://www.youtube.com/watch?v=D5qul34c8S4>

**"Glasba iz duše odpravi umazanijo
vsakdanjega življenja."**

Berthold Auerbach

